

18 Σεπτεμβρίου 2019

Μέγας Βασίλειος: Περί ταπεινοφροσύνης 1

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Απαύγασμα πατερικής Σοφίας

Πώς λοιπόν, αφού απαλλαγούμεν από τον καταστρεπτικόν όγκον της υπερηφανείας, θα φθάσωμεν εις την σωτήριον ταπεινοφροσύνη;

Εάν ασκούμεθα εις αυτήν με όλα τα μέσα και δεν παραμελούμεν τίποτε με την ιδέαν ότι παρά ταύτα δεν θα βλαβούμεν.

Διότι η ψυχή ομοιώνεται προς αυτά που σπουδάζει και λαμβάνει τον τύπον αυτών που πράττει και συμμορφώνεται προς αυτά.

Ας είναι εις σε και η εμφάνις και το ένδυμα και το περπάτημα και το κάθισμα και η δίαιτα και η ετοιμασία του κρεβατιού και το σπίτι και τα οικιακά σκεύη όλα εξησκημένα προς την ταπείνωσιν.

Ακόμη και ο λόγος και το άσμα και η συναστροφή με τον πλησίον και αυτά να αποβλέπουν προς την ταπεινοφροσύνην μάλλον παρά προς την υπερηφάνειαν.

Να μη, παρακαλώ, κάμνης λόγους σοφιστικούς, μήτε να ψάλλης με υπερβολικά γλυκείαν φωνήν, μήτε να διαλέγεσαι υπερήφανα και αλαζονικά, αλλά εις όλα να περικόπτης από το μέγεθος.

Να είσαι καλός προς τον φίλον, μαλακός εις τον υπηρέτην, ανεξίκακος προς τους θρασείς, φιλόανθρωπος προς τους πτωχούς.

Να παρηγορής τους πάσχοντας, να επισκέπτεσαι αυτούς που ευρίσκονται εις θλίψιν· να μη περιφρονής κανένα ποτέ.

Να είσαι γλυκός εις τας συνομιλίας, φαιδρός εις τας απαντήσεις, πρόθυμος, ευκοπλησίαστος εις όλους.

Να μην κάμνης εγκώμια του εαυτού σου, ούτε να παρακινής άλλους να λέγουν· να μη δέχεσαι απρεπή λόγια και να σκεπάζης όσα είναι δυνατόν από τα προτερήματά σου.

Να κατηγορής τον εαυτόν σου διά τα αμαρτήματα και να μη περιμένεις τους ελέγχους των άλλων, διά να γίνης όμοιος προς τον δίκαιον ο οποίος πρώτος αυτός κατηγορεί τον εαυτό του, διά να ομοιάσης τον Ιώβ, ο οποίος δεν απέφυγε το πλήθος των ανθρώπων της πόλεως, προκειμένου να εξομολογηθή εις αυτούς το αμάρτημά του.

Να μην είσαι αυστηρός εις τας επιτιμήσεις και να ελέγχης γρήγορα και με εμπάθειαν (διότι αυτό είναι αυθάδεια)· μήτε να καταδικάζης τον άλλο διά μικρά σφάλματα, ωσάν ο ίδιος να είσαι ακριβοδίκαιος.

Να περιμαζεύης αυτούς που πέφτουν εις παραπτώματα και να τους διορθώνης πνευματικά, όπως συμβουλεύη και ο απόστολος, λέγων· «να προσέχης τον εαυτόν σου μήπως και συ πέσης εις πειρασμόν».

Από το βιβλίο “Μεγάλου Βασιλείου έργα”, τόμος 6, της σειράς “Έλληνες Πατέρες της Εκκλησίας”, των Πατερικών Εκδόσεων “Γρηγόριος ο Παλαμάς”. Η εισαγωγή, η μετάφραση και σχόλια είναι του Βασίλειου Ψευτογκά.